

MONITORUL

PRIMĂRIEI ORAȘULUI DETA

Anul XV • Nr. 178 • August 2023 • Apare lunar • GRATUIT • www.detatm.ro

Jumătate de milion de euro pentru grădinițe și școli

Aproape jumătate de milion de euro vor ajunge în Deta pentru dotarea unităților de învățământ din oraș cu mobilier și materiale didactice. Proiectul de dotare a școlilor și grădinițelor cu mobilier, cu materiale didactice și cu echipamente digitale pentru unitățile de învățământ preuniversitar este finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Național de Redresare și Reziliență (PNRR). Deta va beneficia de aproximativ 465 300 de euro din acest proiect, bani care vor fi alocați Grădiniței cu Program Prelungit, școlilor cu clasele I-IV din Deta și Opațița și Liceului Tehnologic "Sfântul Nicolae".

Delegația din Deta, apreciată la zilele Coșteiului în Serbia

Adesea spunem, că cele mai frumoase și legate prietenii sunt cele de lungă durată, care trec peste toate obstacolele și dăinuie în timp. Participarea delgaților orașului Deta la tradiționalul eveniment "Zilele Coșteiului", din localitatea Coștei, Serbia, care în acest an s-a desfășurat în perioada 11-13 august, este încă un exemplu că prietenia dintre cele două orașe nu va pieri niciodată, în ciuda scurgerii timpului. În cadrul manifestărilor organizate de Primăria localității Coștei, au reprezentat orașul Deta Ansamblul de dansuri populare românești a Centrului Cultural Deta, dar și o echipă din partea Asociației Seniorilor, a cărei membrii au avut ocazia de a își etala abilitățile culinare deja cunoscute. Astfel, în data de 11 august, atunci când a avut loc deschiderea evenimentului, printr-un spectacol folcloric extraordinar, ansamblul de dansuri populare românești a orașului nostru a evoluat pe scenă alături de orchestra Consiliului Național al Românilor din Serbia, și ansamblul de dansuri populare românești din Oravița. Ansamblul nostru s-a prezentat cu grupa de seniori și grupa de tineri care au

dăruit publicului numere de dansuri din pusta Banatului. Alături de ei au fost și talenții coregrafi, prof. Raul Lazăr și prof. Cristina Grbici. Împreună au reușit să cucerească inimile organizatorilor, a invitaților și a tuturor celor prezenți fiind răsplătiți cu ropote de aplauze și multe aprecieri chiar și după evoluția artistică. În data de 13 august, ultima zi a manifestării culturale de la Coștei, a avut loc tradiționala competiție gastronomică, în cadrul căreia a participat și o echipă de seniori din orașul nostru. Aceștia au gătit un delicios gulaș de porc, reușind cu acest preparat să aducă acasă un onorabil loc I. Echipa a fost însoțită de viceprimarul orașului Deta, domnul Radu Rotar, precum și de conducerea Asociației Seniorilor, președinte, domnul Gheorghe Vlad, vicepreședinți: domnul Ion Afrasinei și doamna Galamboș Lenuța. Iată că, aceste manifestări culturale reușesc să unească oameni și să închege prieniile legate de zeci de ani. Le mulțumim reprezentanților noștri pentru promovarea și valorificarea culturii orașului Deta și îi asigurăm de toată admirația și recunoștința noastră. (Diana Bozic)

Editorial

Petru Roman

Ca în fiecare an, lunile de vară au fost momentul în care activitatea culturală și artistică din Deta a fost din nou la înălțime. Începând cu Zilele Orașului, care, ca de fiecare dată, s-au bucurat de succes în toată zona, atrăgând spectatori chiar și din Timișoara și continuând cu participările ansamblurilor folclorice la o serie de evenimente, atât în țară cât și peste hotare, putem spune că am avut o vară plină de momente culturale și artistice reușite. Sunt mândru de felul în care iubitorii de artă și folclor de la Casa de Cultură a orașului promovează valorile culturale ale comunității noastre și am spus acest lucru la toate evenimentele la care am fost invitat. Le mulțumesc pentru felul în care ne reprezintă, cu talent și dedicație. Profit de ocazie pentru a le mulțumi și celor care au fost implicați în organizarea Zilelor Orașului din acest an. Munca lor a fost văzută și apreciată de toți cei care s-au bucurat de acest eveniment de-a lungul celor trei zile.

Zilele Orașului Deta 2023

Izvorâte din experiență și înțelepciune de viață, din bucurie sau durere, din setea de liniște sau din dragostea pentru frumos, elementele de cultură transmit valori și creează punți de legătură între generații. Din dorința de a promova toate aceste lucruri în rândul cetățenilor orașului Deta, a luat naștere evenimentul "Zilele culturale ale orașului Deta", încă în anul 2010, devenind astăzi o tradiție pentru comunitate, dar și pentru localitățile din jur.

Expoziție de tablouri și parada portului popular

"Zilele culturale ale orașului Deta – Ediția a XII-a", au debutat cu o expoziție de tablouri și obiecte de artă ale cetățenilor din comunitate, tema aleasă fiind "peisaj de vară și flori de câmp".

Expoziția a fost organizată în Sala de ședințe a Consiliului Local Deta și s-a bucurat de aprecierea oaspeților invitați la Zilele Orașului.

A urmat deschiderea oficială a evenimentului cu Parada portului popular. Au participat toate categoriile de vârstă ale ansamblurilor din orașul Deta, reprezentanți ai tuturor etniilor din localitate, precum și ansambluri invitate, participanții fiind îmbrăcați în costume populare specifice zonei din care provin. În cadrul paradei portului popular au defilat aproximativ 300 de membrii ai Centrului Cultural Deta și invitați, acompaniați de Fanfara "Mihai Eminescu" Coștei, Serbia. Parada a pornit de la Centrul Cultural al orașului Deta, s-a oprit în fața Primăriei Orașului Deta, unde a întâlnit oficialitățile invitate în cadrul evenimentului și a ajuns apoi în Parcul Anton Kratzer.

Pe scena din parcul Anton Kratzer a avut loc apoi deschiderea spectacolului dedicat Zilelor Orașului și premiera cetățenilor de onoare a elevilor cu rezultate deosebite și a profesorilor din Deta. Evenimentul a debutat cu ridicarea steagului cu stema orașului Deta pe fundalul Imnului României, iar mai apoi primarul orașului Deta a deschis oficial Zilele Orașului. Primarul Petru Roman a oferit distincții celor mai noi cetățeni de onoare ai orașului Deta, precum și unor cetățeni cu rezultate și merite deosebite în diverse domenii, precum promovarea patrimoniului cultural, sportul sau educația. Totodată au fost premiați profesorii și elevii cu rezultate deosebite la învățătură în anul școlar 2022-2023 fiind promovată și valorificată activitatea lor.

Spectacol folcloric de zile mari

Spectacolul folcloric extraordinar care a avut loc în cadrul evenimentului Zilele Culturale ale orașului Deta a reușit să

promoveze și să valorifice activitatea culturală a fiecărei etnii în parte, împreună formând multiculturalitatea orașului Deta. Au încântat publicul din Deta reprezentanți din cadrul ansamblului german "Edelweiss" Deta, ansamblul maghiar "Margaretta" Deta, ansamblul sârbesc "Sveti Nikola" Deta, ansamblul bulgăresc "Vince" Deta. De

asemenea au participat și alte ansambluri folclorice invitate precum: ansamblul Fialocka Butin sau ansamblul Veselia. Toate aceste ansambluri au prezentat pe scenă un program artistic variat alcătuit din dansuri și cântece autentice specifice etniei din care fac parte artiștii. Pe lângă ansamblurile folclorice, în cadrul spectacolului au participat și interpreți locali precum Lia Uj și Nelu Zgardea, precum și interpreți de renume din regiunea Banat și întreaga țară, precum

Ioan Dragomir Papu, Mariana Boșoacă, Mile Povan, Alina Trastău și Mihaela Petrovici, acompaniați fiind de formația instrumentală Mariana Boșoacă formată din instrumentiști profesioniști.

În deschiderea celei de-a doua zile de spectacol au evoluat ansambluri folclorice din străinătate (Serbia), reprezentând localități cu care orașul Deta ține o strânsă legătură, în acest fel menținând relațiile de colaborare construite de zeci de ani cu localități înfrățite sau localități învecinate cu localitatea noastră. Au participat în cadrul spectacolului ansamblul sârbesc "Mladost" din satul Velika Greda, comuna Plandiște, ansamblul sârbesc "Dr. Tihomir Ostojic" Coka, Serbia, ansamblul maghiar "Piros Tulipan", Coka, Serbia, SCA "Veselia" Glogonj. În cadrul programului folcloric au mai evoluat și Societatea Cultural Artistică Armonia, formată din elevi ai școlii 1 Mai, Vladimirovac, Serbia.

Spectacol de muzică și magie

Pe scena parcului Anton Kratzer au urcat în a doua zi a sărbătorii artiști naționali precum bandul rock RUA, cunoscutul interpret Aurel Moldoveanu și artistul de succes al generației tinere Florian Rus, alături de bandul său, cu toții având interpretări live de excepție oferind publicului larg și numeros momente unice menite să rămână în desaga cu amintiri ale cetățenilor orașului Deta. Acest spectacol muzical, a fost deschis însă, cu un spectacol impresionant de magie oferit de cunoscutul magician LORENZZO.

Spectacol cu copiii orașului Deta

Având în vedere faptul că Zilele Orașului s-au adresat tuturor cetățenilor orașului Deta, prima parte din cea de-a treia zi a evenimentului a fost dedicată întru totul, copiilor din oraș. Astfel, această activitate a reușit să promoveze talentul, rigurozitatea, perseverența și munca preșcolarilor, a elevilor și copiilor care activează în cadrul Centrului Cultural Deta. Prin urmare, au deschis această zi de sărbătoare preșcolarii de la Grădinița Orașului Deta, urmași fiind de un tablou multicultural oferit de grupele de copii ale ansamblurilor Centrului Cultural Deta, iar mai apoi și-au etalat cunoștințele artistice elevii Liceului Tehnologic Sf. Nicolae Deta. A urmat un Spectacol de teatru pentru copii oferit de către actori profesioniști care activează în cadrul Teatrului Național "Mihai Eminescu", din Timișoara, prezentând o piesă de teatru specifică pentru copii – povestea Albă ca Zăpada și cei 7 pitici.

Spectacol extraordinar pentru toate gusturile

Ultima zi a fost încheiată cu un spectacol dedicat tuturor cetățenilor orașului Deta de diferite vârste și iubitori a diverselor genuri muzicale, aceștia având posibilitatea să asculte muzică folk, pop, dance, sau rock. Pe scenă au urcat artiști la început de drum dar și consacrați, muziceni profesioniști, cu hituri cunoscute atât la nivel național cât și internațional. Pe scena Zilelor Culturale ale Orașului Deta – ediția a XII-a au urcat Ștefana, Val Band și cunoscuta trupă ZDOB și ZDUB.

Zilele Orașului Deta s-au încheiat cu un spectaculos foc de artificii care a colorat cerul, fiind mult așteptat an de an de toți cetățenii și participanții la acest eveniment, acest spectacol devenind deja tradițional pentru Deta.

Invitație onorată la Ruga de la Șandra

Una dintre cele mai însemnate sărbători ale bisericii creștine este cu desăvârșire "Adormirea Maicii Domnului", celebrată pe data de 15 august. Atât credincioșii ortodoksi, cât și cei catolici comemorează trecerea Fecioarei Maria din această lume. Fiind o sărbătoare cu o deosebită semnificație duhovnicească, un număr foarte mare de biserici din Banat prăznuiesc hramul bisericii odată cu această mare sărbătoare. Astfel, are loc potrivit tradiției străvechi bănățene, Ruga Satului. Pentru Orașul Deta fost o deosebită plăcere să onoreze invitația Comunei Șandra de a participa pentru prima dată la Ruga Comunei cu un moment artistic. Dar fiind faptul că prima comunitate care a populat localitatea a fost cea de etnie sârbă, în mijlocul cetățenilor comunei Șandra a fost prezentă grupa de tineri a Ansamblului sârbesc Sveti Nikola din Orașul Deta. Aceștia au prezentat coregrafia "Ivanjsko cvece" (în traducere flori de sânzaiene) semnată de către coregraful Milorad Lonić. Prin tinerețea, buna dispoziție și ritmurile vesele și alerte ale folclorului sârbesc, dansatorii noștri au reușit să cucerească inimile tuturor celor prezenți în cadrul deschiderii evenimentului. După deschidere membrii ansamblului Sveti Nikola au participat la oficierea slujbei de Vecernie la Biserica Ortodoxă Română din Șandra, unde a fost tăiat colacul conform tradiției locale. Apoi au fost prezenți în centrul localității unde s-a deschis jocul Rugii. Atmosfera veselă a fost susținută de artiști consacrați precum Tinu Vereșezan, Lucian și Alexandra Drăgan și Alexandru Pop. Alături de ansamblul nostru a fost prezent și primarul orașului Deta, domnul Petru Roman, care s-a declarat mândru atât de prestația artistică din această zi de mare sărbătoare, cât și de întreaga activitate a Ansamblului Sveti Nikola Deta. Astfel, le mulțumim membrilor acestui ansamblu pentru întregul aport adus în valorificarea multiculturalității orașului Deta și promovarea acestuia. (Diana Bozic)

Concert de orgă la Deta

Anul acesta, în cadrul Zilelor Orașului Deta, în Bisericii Romano Catolice am organizat un concert de orgă. A fost prima dată când Biserica noastră își aduce aportul la aceste zile speciale în viața orașului. Orga din biserica noastră a fost construită de renumitul meșter timișorean Leopold Wegenstein, în anul 1900. În anii 2022-2023 am reușit o reabilitare totală a orgii și astfel a fost posibil ca, în afara de Liturghii, să fie folosită și pentru concerte. În ziua de 29 iulie, ora 11, tânărul artist din Budapesta Tüzes Marcell Sámuel ne-a dezvăluit secretele orgii și frumusețea muzicii clasice. În program au fost prezentate operele unor mari compozitori ca Johann Sebastian Bach sau Franz Liszt, dar și Ave Maria de Gounod. Un sentiment înălțător a fost și faptul că mulți detenți au participat la acest concert aplaudând după fiecare operă cu mult entuziasm, arătând astfel că avem nevoie și de muzică clasică, de muzică sacră, care ne înalță sufletul la Dumnezeu. Vă mulțumesc! Vom continua! (Lokodi Attila)

Ansamblurile de dansuri din Deta au deschis Festivalul de la Ciacova

Ansamblurile german "Edelweiss" Deta, maghiar "Margaretta" Deta și cel bulgăresc "Vince" din Deta au participat luni, 14 august, la Festivalul „Nu-mi zăiut vorba și portul”, desfășurat la Ciacova. Ansamblurile folclorice din orașul nostru, alături de cele din Ciacova și Sânmartinu Sârbesc, însoțite de cai și căruțe tradiționale au deschis acest eveniment printr-o paradă a portului popular extrem de apreciat de toți cei prezenți. Seara s-a încheiat în centrul orașului Ciacova cu un spectacol de muzică folclorică susținut de Mihaela Petrovici, Formația Giulia și George Popovici și Carmen de la Sâlcuia. A fost încă un moment apreciat de publicul din județul nostru în care ansamblurile din Deta au strălucit și au promovat cu succes cultura și tradițiile din orașul nostru, fapt pentru care le mulțumim!

CĂSĂTORII

♥ Mängea Marian – Laurențiu și Cuibar
Alexandra Daniela – 04.08.2023

♥ Blidariu Sebastian
și Petrovici Sara Daiana – 07.08.2023

♥ Pahomi Sorin Mircea
și Lucaci Sorina Roxana – 12.08.2023

♥ Toader Gabriel
și Ghițiu Ramona – 18.08.2023

♥ Novacovici Armir
și Frigli Romina – 18.08.2023

♥ Tuță Daniel Alin
și Waltner Antonela Roxana – 21.08.2023

♥ Mihai Leontin
și Hâldan Annalisa – 24.08.2023

♥ Schein Leonardo
și Boti Maria – 26.08.2023

♥ Mesterca Petrișor Marian
și Cîmpan Loredana Nicoleta – 26.08.2023

Le dorim Casă de piatră!

Dumnezeu să îi odihnească în pace!

† CIC ANDREI – decedat 14.07.2023 – 65 ani

† WICHTNER ADAM – decedat 19.07.2023 – 79 ani

† VINCZE ELISABETA – decedată 21.07.2023 – 89 ani

† JIVA IONEL – decedat 23.07.2023 – 77 ani

† TĂNĂSOAIA EMANUELA
– decedată Italia 11.07.2023 – 46 ani

† FABIAN CSABA – decedat 10.07.2023 – 66 ani

† CIOLAC IOAN – decedat 11.08.2023 – 85 ani

† BĂLUȘ MARCEL – decedat 12.08.2023 – 87 ani

† SECEA IOAN – decedat 21.08.2023 – 90 ani

† NEAMȚU EVA
– decedată 21.08.2023 Germania – 87 ani

Primăria orașului Deta
transmite familiilor îndoliate,
sincere condoleanțe!